

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 19. jaanuar 2018
(OR. en)

5334/18

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0006 (CNS)

FISC 20
ECOFIN 32
IA 23

ETTEPANEK

Saatja: Euroopa Komisjoni peasekretär,
allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor

Kättesaamise
kuupäev: 18. jaanuar 2018

Saaja: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär

Komisjoni dok nr: COM(2018) 21 final

Teema: Ettepanek: NÕUKOGU DIREKTIIV, millega muudetakse direktiivi
2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) väikeettevõtete
erikorra osas

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2018) 21 final.

Lisatud: COM(2018) 21 final

Brüssel, 18.1.2018
COM(2018) 21 final

2018/0006 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU DIREKTIIV

**millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi)
väikeettevõtete erikorra osas**

{SWD(2018) 9 final} - {SWD(2018) 11 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Käibemaks on tarbimismaks, mida tasub lõpptarbija, kuid mida koguvad ettevõtjad, kes kaupu müüvad või teenuseid osutavad. Käibemaksudirektiivis¹ on kehtestatud rida halduskohustusi, tagamaks et süsteem toimib nõuetekohaselt (nt käibemaksukohustuslasena registreerimine, arvete esitamine, arvepidamine ja aruandlus). Nõuete täitmisega seotud koormus, mis tuleneb vajadusest neid kohustusi järgida, tekitab ettevõtjate jaoks kulusid, mida nimetatakse „nõuete täitmisega seotud kuludeks“. Käibemaksukohustused on eriti koormavad väikeettevõtjate jaoks, kuna nende vahendid on piiratumad kui suurettevõtjatel. Seetõttu on väikeettevõtjate² (edaspidi „VKEd“) käibemaksunõuete täitmisega seotud kulud proportsionaalselt suuremad suurettevõtjate vastavate kuludega võrreldes.

Käibemaksudirektiivis on seepärast ette nähtud mitmed sätted, mille eesmärk on kergendada käibemaksukohustuslasest väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate koormust. Enamik neist sätetest sisalduvad kõnealuse direktiivi XII jaotise 1. peatükis „Väikeettevõtete erikord“. Need sätted võimaldavad liikmesriikidel i) kehtestada lihtsustatud korra käibemaksu sissenõudmiseks ja kogumiseks; ning ii) vabastada VKEd, kelle aastakäive jääb allapoole teatavat künnist, kohustusest nõuda ja tasuda käibemaksu (edaspidi „VKEdede maksuvabastus“). Käibemaksudirektiiviga nähakse ette ka lihtsustatud käibemaksukohustus, kuid väljaspool väikeettevõtete erikorda. Need meetmed on vabatahtlikud – liikmesriigid võivad neid rakendada ja ettevõtjad võivad neid kasutada.

Käesolev algatus on osa reformipaketist, millest teatati käibemaksu tegevuskavas³. Seda võimendasid kava tulemusel võetud meetmed⁴, nagu on lähemalt selgitatud punktis, mis käsitleb kooskõla käibemaksuvaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega, ja president Junckeri kavatsusavaldus, mis on lisatud 2017. aasta kõnele olukorra kohta Euroopa Liidus⁵. Sellegipoolest on VKEsid käsitlevate sätete läbivaatamine hilinenud kolmel peamisel põhjusel.

¹ Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi ([ELT L 347, 11.12.2006, lk 1](#)).

² ELi tasandil määratletakse väikesi ja keskmise suurusega ettevõtjaid üldjuhul vastavalt komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitusel mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlemise kohta ([ELT L 124, 20.5.2003, lk 36](#)). Käibemaksudirektiivis väikeettevõtjate jaoks kehtestatud eeskirjad on aga ette nähtud palju väiksemas mahus tegutsevatele ettevõtjatele, keda üldise määratluse kohaselt peetakse mikroettevõtjateks (st kelle käive on kuni 2 000 000 eurot). Need ettevõtjad moodustavad ligikaudu 98 % kõigist ELi ettevõtjatest.

³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele käibemaksu tegevuskava kohta: Ühtse ELi käibemaksuala suunas – On aeg otsustada ([COM\(2016\) 148 final](#)).

⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele „Käibemaksu tegevuskava järelemeetmetest – ühtse ELi käibemaksuala suunas – aeg tegutseda“ ([COM\(2017\) 566 final](#)).

⁵ 2017. aasta kõne olukorrast Euroopa Liidus. Kavatsusavaldus president Antonio Tajanile ja peaminister Jüri Ratasele, 13. september 2017, kättesaadav: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/state-union-2017-brochure_en.pdf. Vt ka komisjoni 2017. aasta tööprogrammi I lisa, COM(2016) 710 final, Strasbourg, 25.10.2016, lk 3, kättesaadav: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/cwp_2017_annex_i_en.pdf.

Esiteks – vaatamata asjaolule, et liikmesriigid võivad VKEd käibemaksust vabastada – mida ka palju tehakse –, on VKEde käibemaksukohustuse täitmisest tulenevad kulud VKEde maksuvabastuse ülesehituse tõttu jätkuvalt ebaproportsionaalsed. Eelkõige ei ole VKEde maksuvabastust võimalik kasutada piiriülese kaubandusega tegelevatel VKEdel muus liikmesriigis kui see, kus on nende asukoht. Lisaks tulenevad suured käibemaksukohustuse täitmise kulud sellest, et ELis kehtivad keerulised ja erinevad käibemaksukohustust käsitlevad eeskirjad, mida VKEd piiriülese kaubanduse puhul peavad järgima.

Teiseks moonutab kehtiv süsteem konkurentsi nii riiklikel kui ka ELi turgudel. Ühes liikmesriigis kehtestatud VKEde maksuvabastusel, mida võivad kasutada üksnes selles liikmesriigis asuvad ettevõtjad, on negatiivne konkurentsimoju samal turul tegutsevatele ettevõtjatele, kes asuvad teises liikmesriigis. Seda olukorda halvendab veelgi asjaolu, et lõplikus ettepanekus käibemaksusüsteemi kohta on suund võetud sihtkohal põhinevale maksustamisele. Võib juhtuda, et VKE peab nõudma oma klientidelt käibemaksu, mis erineb VKE asukohaliikmesriigi omast. Sihtkohal põhineva maksustamise põhimõtte kohaselt tuleb käibemaksu deklareerida ja arvestada liikmesriigis, kus on kliendi asukoht („sihtkohaliikmesriik“), mitte liikmesriigis, kus on VKE asukoht („päritoluliikmesriik“). See tähendab, et i) VKEdel ei ole ELis kauplemisel võrdsed võimalused ning et ii) VKEdel puudub motivatsioon teha piiriüleseid tehinguid ja kasutada maksimaalselt võimalusi, mida ühtne turg pakub, kuna neil on käibemaksukohustus teises liikmesriigis.

Siseriiklikul tasandil tekivad moonutused seetõttu, et lihtsustatud käibemaksukohustused on põhimõtteliselt seotud VKEde maksuvabastusega ja VKEd, kes selle maksuvabastuse kohaldamisalasse ei kuulu (kuna nad ületavad käibelette nähtud künnise või on teinud valiku tavapärase käibemaksukorra kasuks), ei saa neid soodustusi kasutada. Selle tulemusel võib tekkida nn künniseefekt, mis tähendab, et VKEd aeglustavad oma majanduskasvu, et vältida VKEde maksuvabastuse saamiseks ette nähtud künnise ületamist.

Kolmandaks soodustab VKEsid käsitlevate sätete läbivaatamine vabatahtlikku nõuete järgimist ja aitab nii vähendada nõuete täitmata jätmise ja käibemaksupettuse tõttu saamata jäävat tulu. Kui VKEdel on juba praegu keeruline järgida siseriiklikke käibemaksukohustusi, siis on piiriülesel kauplemisel teistes liikmesriikides kehtivate käibemaksukohustuste täitmine veel suurem probleem, mis tekib seetõttu, et üle ELi kehtestatud eeskirjad ei ole ühtlustatud. Maksude registreerimise ja tasumise lihtsustatud süsteemiga MOSS (*Mini One Stop Shop*) on need probleemid lahendatud lõpptarbijatele osutatavate elektrooniliste teenuste (ettevõtjalt tarbijale) tasandil. Kuigi e-kaubanduse ettepanekuga laiendatakse MOSSi kohaldamisala kõigile ettevõtjalt tarbijale tehtavatele tarnetele ja teenuste osutamisele, on vaja võtta veel meetmeid.

Meetmete võtmiseks on veel kaks põhjust.

Esiteks on väikeettevõtete erikord juba aegunud, toimides praegu erandite alusel. Käibemaksudirektiivis endas on ette nähtud võimalus teha erand üldkehtivast VKEde maksuvabastuse künnisest (5 000 eurot), kehtestades sõnaselgelt künnised 19 liikmesriigi jaoks. Samas on 10 liikmeriiki ette näinud erandid kohaldatavast künnisest ja erandi kasutamiseks on esitatud veel mitu taotlust.

Teiseks on väikeettevõtete erikord, millega nähakse ette meetmed, mida tuleb kohaldada väikeettevõtjate asukohaliikmesriigis, muutunud jätkusuutmatuks, kuna käibemaksusüsteem liigub sihtkohapõhise maksustamise suunas.

Seepärast on VKESid käsitlevate sätete läbivaatamise eesmärk luua ajakohane ja lihtsustatud väikeettevõtete erikord. Eelkõige on eesmärk i) vähendada VKEde jaoks käibemaksunõuete täitmise seotud kulusid nii riigisiselt kui ka ELi tasandil; ii) vähendada konkurentsimoonusi nii riigisiselt kui ka ELi tasandil; iii) vähendada nn künniseefekti negatiivset mõju; ning iv) hõlbustada VKEde jaoks nõuete täitmist ja maksuhaldurite jaoks järelevalve tegemist.

See on kooskõlas käesoleva ettepaneku eesmärkidega, mis on:

- aidata luua keskkond, mis soodustab VKEde majanduskasvu;
- aidata luua tõhus ja tugev käibemaksusüsteem, et luua ühtne ELi käibemaksuala ning
- anda panus integreerituma ja õiglasema ühtse turu sujuvasse toimimisse.
- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

VKESid käsitlevate sätete läbivaatamine on osa käibemaksu tegevuskavast, millega nähakse ette käibemaksusüsteemi ajakohastamine, et muuta see lihtsamaks, pettuskindlamaks ja ettevõtlust soodustavamaks. Eelkõige täiendab ettepanek kahte järgmist sihtkohapõhisele maksustamisele keskenduvat käibemaksu tegevuskavast tulenevat seadusandlikku algatust: i) e-kaubanduse ettepanek, mis võeti vastu 2016. aasta detsembris⁶; ning ii) lõpliku käibemaksusüsteemi ettepanek, mis võeti vastu 2017. aasta oktoobris⁷. See on ka kooskõlas telekommunikatsiooni-, ringhäälingu- ja elektrooniliselt osutatavate teenuste tarnekohta käsitlevate käibemaksueeskirjadega⁸, mis jõustusid 2015. aastal;

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on kooskõlas 2015. aasta ühtse turu strateegiaga⁹, millega komisjon soovis kaasa aidata VKEde ja idufirmade majanduskasvule ja lahendada probleemid, millega VKEd puutuvad kokku kõigis oma arenguetappides ja mis takistavad neil ühtsest turust täit kasu saamast. See on ka kooskõlas VKESid käsitleva ELi poliitikaga, mis on esitatud 2016. aasta

⁶ Ettepanek: nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ ja direktiivi 2009/132/EÜ seoses teatavate käibemaksukohustustega teenuste osutamise ja kaupade kaugmüügi puhul ([COM\(2016\) 757 final](#));

⁷ Ettepanek: nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ seoses käibemaksusüsteemi teatavate eeskirjade ühtlustamise ja lihtsustamisega ning võetakse kasutusele liikmesriikidevahelise kaubanduse maksustamise lõplik süsteem ([COM\(2017\) 569 final](#)).

⁸ Nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 1042/2013, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 282/2011 teenuste osutamise koha osas ([ELT L 284, 26.10.2013, lk 1](#)); ja nõukogu 9. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 967/2012, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 282/2011 seoses mittemaksukohustuslastele telekommunikatsiooni-, ringhäälingu- või elektroonilisi teenuseid osutavate ühenduseväliste maksukohustuslaste suhtes kohaldatavate erikordadega ([ELT L 290, 20.10.2012, lk 1](#)).

⁹ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Ühtse turu täiustamine: rohkem võimalusi inimestele ja ettevõtetele“ ([COM\(2015\) 550 final](#)), lk 4.

teatises idufirmade kohta¹⁰ ja põhimõttes „kõigepealt mõtle väikestele“, mis toodi välja 2008. aasta teatises väikeettevõtete õigusakti kohta¹¹.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Käesoleva ettepaneku tulemusel vastuvõetava direktiiviga muudetakse käibemaksudirektiivi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 113 alusel. Selle sättega võimaldatakse nõukogul, kes teeb otsuse ühehäälselt seadusandliku erimenetluse kohaselt ja pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendi ning majandus- ja sotsiaalkomiteega, võtta vastu sätted kaudset maksustamist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamiseks.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Ettepanek on kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõikes 3 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega¹². Peamised tuvastatud probleemid (suured nõuete täitmisega seotud kulud, moonutav mõju jne) on tekkinud kehtiva käibemaksudirektiivi eeskirjade tõttu. Selleks et neid eeskirju lihtsustada, vähendamaks VKEde nõuete täitmisega seotud koormust, tuleb komisjonil esitada käibemaksudirektiivi muutmise ettepanek. Liikmesriikidel on käibemaksudirektiiviga seoses väga väike otsustusõigus. Seetõttu peaks ettepanek pakkuma selget lisaväärtust võrreldes sellega, mida on võimalik saavutada liikmesriikide tasandil.

• Proportsionaalsus

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, st see ei lähe kaugemale, kui on vajalik, et saavutada aluslepingute eesmärgid, eelkõige ühtse turu sujuv toimimine. Subsidiaarsuse põhimõtte kohaldamise kriteeriumide järgi ei ole liikmesriikidel võimalik kehtivate käibemaksueeskirjadega VKEdele põhjustatud probleeme lahendada ilma käibemaksudirektiivi muutmise ettepanekuta. Parandusettepanekud piirduvad tuvastatud probleemide keskmises olevate väikese arvu käibemaksualaste sätetega. Käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhindangu punktis 7.4 on esitatud üksikasjalikum teave.

• Vahendi valik

Muudetakse kehtivat käibemaksudirektiivi ja seega valitakse vahendiks direktiiv.

¹⁰ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele — Euroopa uued liidrid: Idu- ja kasvufirmade algatus ([COM\(2016\) 733 final](#)), lk 4.

¹¹ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kõigepealt mõtle väikestele“ – Euroopa väikeettevõtlusalgatus „Small Business Act“, ([KOM\(2008\) 394 \(lõplik\)](#)), lk 4–5 ja 7–8.

¹² Euroopa Liidu lepingu konsolideeritud versioon (ELT C 326, 26.10.2012, lk 13).

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ettepaneku koostamisel hinnati käibemaksudirektiivis praegu VKEde suhtes kehtivaid eeskirju. Hinnang, mis on esitatud käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhindangu 8. lisas, põhineb eelkõige ELi käibemaksusüsteemi osade tagasiulatuval hindamisel¹³, mille tegi välisekspert 2011. aastal, ja väikeettevõtete erikorra hindamisel, mille viis läbi teine välisekspert 2017. aastal.

- **Konsulterimine sidusrühmadega**

Konsultatsioonistrateegia eesmärk oli koguda sidusrühmadelt tagasisidet kehtivate VKEsid puudutavate käibemaksusätete kohaldamise ja nende sätete võimalike muutmise kohta.

Strateegia koosnes i) 2000 väikeettevõtjale suunatud konsultatsioonist, mis viidi läbi osana 2017. aasta uuringust; ii) VKEdele suunatud konsultatsioonist, mille viis läbi Euroopa ettevõtlusvõrgustik¹⁴ ja mille käigus saadi 1 704 vastust; iii) internetipõhisest avalikust konsultatsioonist, mis toimus 12 nädala jooksul alates 20. detsembrist 2016 kuni 20. märtsini 2017 ja mille käigus saadi 113 vastust¹⁵; iv) aruteluseminarist, mis toimus programmi „Fiscalis 2020“ raames ning mis korraldati käibemaksu tulevikku käsitleva rühma ja käibemaksu eksperdirühma ühisistungis, et käibemaksu eksperdirühma esindajatel oleks võimalik sellel osaleda; ning v) REFITi (õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programm) platvormi kaudu saadud tagasisidest¹⁶. Arvesse on võetud ka omaalgatuslikku tagasisidet.

- **Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Hinnangus, millel käesolev ettepanek põhineb, lähtutakse peamiselt analüüsist, mis tehti väikeettevõtete erikorda käsitleva 2017. aasta uuringu osana. Selles hinnati, kuidas käibemaksudirektiivi VKEsid käsitlevad käibemaksusätted toimivad siseriiklikul ja ELi tasandil. Selles esitati ka variante kehtivate eeskirjade läbivaatamiseks ja analüüsiti selliste variantide mõju.

Lisaks on VKEsid käsitlevate sätete läbivaatamise käigus arvesse võetud veel kahte uuringut: 2016. aasta uuring piiriülese e-kaubanduse käibemaksusüsteemi ajakohastamise kohta ja 2011. aasta uuring, milles hinnati tagasiulatuvalt ELi käibemaksusüsteemi elemente.

---

¹³ Lõpparuanne (London 2011) on kättesaadav:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/common/publications/studies/report_evaluation_vat.pdf

¹⁴ Euroopa ettevõtlusvõrgustik (EEN) on projekt, mida haldab Euroopa Komisjon (siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEde peadirektoraat) ja mis aitab kaasa ettevõtjate innovatsiooni- ja arenguvõimalustele rahvusvahelisel tasandil. Tegemist on maailma suurima VKEde toetusvõrgustikuga, millel on rahvusvaheline ulatus. Võrgustik koosneb 600 partnerist kõigist ELi riikidest ja rohkem kui 30 partnerist kolmandatest riikidest.

¹⁵ Osalejatelt saadud tagasiside ja täielik aruanne tulemuste kohta on kättesaadav maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi [veebilehel](#).

¹⁶ Vt eelkõige REFITi platvorm, sidusrühmade ettepanekud, XVIII — Maksundus ja tolliliit, kättesaadav aadressil: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/taxation_and_customs_union.pdf.

- **Mõju hindamine**

Õiguskontrollikomitee kaalus ettepaneku mõjuhindangut 13. septembril 2017. Õiguskontrollikomitee andis ettepaneku kohta heakskiitva arvamuse koos mõne soovitusena, mida on arvesse võetud. Õiguskontrollikomitee arvamus, soovitused ja selgitus selle kohta, kuidas neid soovitusi arvesse on võetud, on esitatud käesolevale ettepanekule lisatud komisjoni talituste töödokumendi 1. lisa.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Käesolev algatus on osa REFITi programmist. Vastavalt komisjoni tööprogrammile¹⁷, milles on välja toodud uued algatused, mis tuleb 2017. aasta programmi alusel vastu võtta, on VKESid käsitlevate sätete läbivaatamine hõlmatud komisjoni prioriteediga¹⁸ „Süvendatud ja õiglasem siseturg tugevama tööstusbaasiga“

Ettepanekuga täidetakse REFITiga seotud eesmärgid i) vähendada käibemaksuga seotud koormust VKEde ja maksuhaldurite jaoks; ning ii) vähendada moonutusi ELi tasandil, nii et VKEedel on võimalik ühtsest turust täiel määral kasu saada. Eelduse kohaselt vähenevad käesoleva algatuse alusel mõjuhindangus esitatud alusstsenaariumiga võrreldes VKEde nõuete täitmisega seotud kulud 18 % (56,1 miljardit eurot aastas võrreldes 68 miljardi euroga aastas praegu). Ka ELis tegutsevate VKEde piiriülene kaubandustegevus suureneb eeldatavasti 13,5 %. See peaks positiivselt mõjutama nii vabatahtlikku maksukuulekust kui ka ettevõtjate konkurentsivõimet. Lisateabe saamiseks vt käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhindangu punkte 6 ja 7.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta negatiivselt ELi eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Ettepaneku rakendamise üle teeb järelevalvet komisjon osana oma ülesandest tagada, et ELi käibemaksualaseid õigusakte rakendatakse nõuetekohaselt. Lisaks kontrollivad ja hindavad komisjon ja liikmesriigid, kas käesolev algatus toimib nõuetekohaselt ja millises ulatuses selle eesmärgid saavutatakse, lähtudes käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhindangu punktis 8 esitatud näitajatest.

---

¹⁷ Komisjoni Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele esitatud teatise 1. lisa ([COM\(2016\) 710 final](#)), lk 3.

¹⁸ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele – Komisjoni 2017. aasta tööprogramm ([COM\(2016\) 710 final](#)), lk 8–9 (neljas prioriteet). Komisjoni prioriteedid on välja toodud [poliitilistes suunistes](#), mis esitati komisjoni ametiaja alguses.

- **Ülevaade ettepaneku peamistest sätetest**

Ettepaneku peamised sätted käsitlevad järgmist:

- (1) väikeettevõtjate maksuvabastuse laiendamine kõigile nõuetele vastavatele ELi ettevõtjatele, sõltumata sellest, kas nende asukoht on liikmesriigis, kus käibemaksukohustust kohaldatakse ja maksuvabastust kasutada saab;
- (2) liikmesriikides ajakohastatud maksimaalse käibemaksuvabastuskünnise ülemmäära kehtestamine;
- (3) sellise üleminekuperioodi kehtestamine, mille jooksul väikeettevõtjad, kes ajutiselt käibemaksuvabastuskünnist ületavad, võivad maksuvabastust jätkuvalt kasutada;
- (4) lihtsustatud käibemaksukohustuste kehtestamine nii maksustvabastatud kui ka mitte vabastatud väikeettevõtjate jaoks.

Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus

Artikli 1 punktides 1–7, 13, 17, 19 ja 20 on ette pandud mitu muudatust, mis puudutavad VKEde maksuvabastusega seotud ajakohastamist ja tehnilisi kohandusi ning viiteid VKEde maksuvabastusele käibemaksudirektiivi muudes sätetes.

Artikli 1 punktiga 8 kehtestatakse uus artikkel 280a, kus määratletakse erinevad mõisted, mis on vajalikud käibemaksudirektiivi XII jaotise 1. peatüki sätete kohaldamiseks.

Mõiste „väikeettevõtjad“ määratlus aitab neid sätteid selgitada ja suurendada maksumaksjate jaoks õiguskindlust. See hõlmaks kõiki ettevõtjaid, kelle liidu aastakäive ühtsel turul on kuni 2 000 000 eurot. Käibemaksuga maksustamisega seoses võimaldab selle mõiste kehtestamine võtta lihtsustatud meetmeid, mis on suunatud neile ettevõtjatele, kes on majanduslikus mõttes väikesed, kuigi nende käive ületab maksuvabastuse künnise. Seega hõlmab väikeettevõtjate laiem kategooria nii neid ettevõtjaid, kes on käibemaksu tasumisest vabastatud, kui ka neid, kelle suhtes maksuvabastus kohaldamisele kuulub, kuid kes on teinud valiku tavapäraste maksueeskirjade järgimise kasuks, või kelle käive ületab maksuvabastuse künnise ja keda seetõttu maksustatakse tavapäraste eeskirjade kohaselt.

Ette on nähtud ka kaks käibe mõistet, et lihtsustada siseriiklike maksuvabastuse künniste kohaldamist („aastakäive liikmesriigis“) ja nende väikeettevõtjate suhtes kohaldatavate nõuetele vastavuse tingimuste kohaldamist, kelle asukoht ei ole liidus („aastakäive liidus“).

Artikli 1 punktides 9, 10 ja 16 on ette nähtud muudatused, mis tulenevad astmeliste maksusoodustuste kaotamisest, kuna on leitud, et need soodustused muudavad nõuete täitmise keerukaks ega aita märkimisväärselt vähendada väikeettevõtjate nõuete täitmise seotud koormust. Niisugune meede tuleks niisiis välja jätta.

Artikli 1 punktiga 11 muudetakse artikli 283 lõiget 1 seoses nende ettevõtjate väljajätmisega maksuvabastuse kohaldamisalast, kelle asukoht ei ole liidus. See muudatus on vajalik, et laiendada maksuvabastust neile ELi ettevõtjatele, kelle asukoht ei ole liikmesriigis, kus nad käibemaksuga maksustatavaid tarneid teevad.

Artikli 1 punktiga 12 muudetakse artiklit 284, et määratleda väikeettevõtjate maksuvabastuse uus kohaldamisala, mille osas on liikmesriikidel valikuvabadus. Liikmesriikidel, kes otsustavad VKEde maksuvabastust rakendada, on võimalus kehtestada siseriiklikud künnised tasemel, mis on nende konkreetset majanduslikku ja õiguslikku raamistikku arvesse võttes kõige sobivam. Et maksuvabastuse kohaldamisala piirduks kõige väiksemata ettevõtjatega ja et piirata maksuvabastuse võimalikku moonutavat mõju, nähakse käibemaksudirektiiviga ette maksuvabastuse ülemmäär, mis on kõigis liikmesriikides ühtne. Maksuvabastus on ette nähtud kõigile nõuetele vastavatele ELi ettevõtjatele, sõltumata sellest, kas nende asukoht on liikmesriigis, kus nad käibemaksuga maksustatavaid tarneid teevad.

Selleks et väikeettevõtja saaks kasutada maksuvabastust muus liikmesriigis kui asukohaliikmesriik, peab olema täidetud kaks tingimust: i) ettevõtja aastakäive selles liikmesriigis („aastakäive liikmesriigis“) peaks olema väiksem kui selles riigis kehtiv maksuvabastuse künnis; ning ii) ettevõtja kogukäive ühtsel turul („aastakäive liidus“) ei tohiks olla suurem kui 100 000 eurot. Viimati osutatud nõuetele vastavuse tingimus peaks ära hoidma kuritarvitused, mida üldkehtivate ELi käibe piirmäärade puudumisel on võimalik toime panna suurettevõtjatel, kes saavad kasutada VKEde maksuvabastust mitmes liikmesriigis (nt kui nende käive igas liikmesriigis jääb allapoole kohaldatavat VKEde maksuvabastuse piirmäära), vaatamata sellele, et nende kogukäive on suur.

Selleks et tagada tõhus kontroll maksuvabastuse tingimuste kohaldamise üle, tuleb liikmesriigil, kus on selle ettevõtja asukoht, kes kasutab teises liikmesriigis maksuvabastust, koguda täielik teave ettevõtja käibe kohta. Seetõttu tuleb asukohaliikmesriigil juhul, kui väikeettevõtja kasutab maksuvabastust muus liikmesriigis kui see, kus on tema asukoht, tagada et väikeettevõtja deklareerib nõuetekohaselt oma aastakäibe liidus ja aastakäibe liikmesriigis ning teavitada selle asjaomase teise liikmesriigi maksuasutusi, kus väikeettevõtja tarneid teeb.

Artikli 1 punktiga 14 muudetakse artiklit 288, et selgitada, milliseid tehinguid tuleb aastakäibe arvutamisel arvesse võtta, sätestades väikeettevõtjate maksuvabastuse kohaldamise alused.

Artikli 1 punktiga 15 lisatakse uus artikkel 288a, millega nähakse ette üleminekuperiood neile VKEde maksuvabastust kasutavatele väikeettevõtjatele, kelle käive ületab asjaomasel aastal maksuvabastuse piirmäära. Neil ettevõtjatel lubatakse VKEde maksuvabastust selle aasta jooksul kasutada, tingimusel et nende käive ei ületa kohaldamisele kuuluvat VKEde maksuvabastuse piirmäära asjaomasel aastal enam kui 50 %. See säte peegeldab üleminekuperioodi kahte lõpp-punkti, mis tagavad kaitse selle meetme kuritarvitamise vastu: ajaline (üks aasta) ja käibepõhine (kohaldatava maksuvabastuse piirmäära ületamine enam kui 50 %).

Artikli 1 punktiga 18 lisatakse uus 2a. jagu, milles käsitletakse lihtsustamismeetmeid, millest saavad kasu nii maksust vabastatud kui ka mitte vabastatud ettevõtjad. Uue 1. alajaoga lisatakse maksuvabastuse korda mitu lihtsustatud kohustust maksust vabastatud ettevõtjate jaoks (registreerimine, arvete esitamine, arvepidamine ja käibedeklaratsioonid). Lisaks jääb liikmesriikidele võimalus vabastada väikeettevõtjad muudest artiklites 213–271 osutatud kohustustest.

Uues 2.alajaos on sätestatud nende väikeettevõtjate kohustused, kelle suhtes ei kohaldata VKEde maksuvabastust. Sellised ettevõtjad võivad olla nii need, kellel on võimalik maksuvabastust kasutada, kuid kes on otsustanud tavapärase maksustamise kasuks, kui ka

need, kelle käive on suurem kui maksuvabastuse piirmäär, aga väiksem kui 2 000 000 eurot, ja keda saab seetõttu käsitada väikeettevõtjana uue määratluse tähenduses. Kuna maksust vabastatud ettevõtjad ei või sisendkäibemaksu maha arvata, ei lahenda käibemaksuvabastus tegelikult kõigi maksuvabastuse kohaldamisalasse kuuluvate ettevõtjate probleemi. Eelkõige võivad tavapärase korra alusel maksustamist eelistada väikeettevõtjad, kes tarnivad kaupa või osutavad teenuseid teistele maksukohustuslastele. Selliste ettevõtjate jaoks käibemaksunõuete täitmisega kaasnevate kulude vähendamine on niisiis seotud pigem nende käibemaksukohustuste lihtsustamise kui maksuvabastuse endaga.

Seega tuleks liikmesriikidel ka kehtestada lihtsustatud käibemaksukohustused maksust mittevabastatud väikeettevõtjate jaoks. Need kohustused peaksid hõlmama lihtsustatud registreerimist, lihtsustatud raamatupidamist ja pikemaid maksustamisperioode, mille tulemusel tuleks käibedeklaratsioone esitada harvem. Maksust mittevabastatud väikeettevõtjatel peaks samuti olema võimalik teha valik hariliku maksustamisperioodi kasuks.

Ettepanek:

NÕUKOGU DIREKTIIV

millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) väikeettevõtete erikorra osas

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 113,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust¹,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu direktiiviga 2006/112/EÜ³ lubatakse liikmesriikidel jätkata väikeettevõtete erikordade kohaldamist vastavalt ühistele sätetele ja suurema ühtlustamise huvides. Need sätted on aga aegunud ega vähenda väikeettevõtjate jaoks nõuete täitmisega seotud koormust, kuna need on ette nähtud ühisele käibemaksusüsteemile, mis põhineb päritoluliikmesriigis maksustamisel.
- (2) Käibemaksu tegevuskavas⁴ esitas komisjon väikeettevõtjatele mõeldud põhjaliku lihtsustamispaketi, mille eesmärk on vähendada nende halduskoormust ja aidata luua maksukeskkond, mis toetaks väikeettevõtjate majanduskasvu ja piiriülese kaubanduse arengut. See hõlmaks väikeettevõtete erikorra läbivaatamist, nagu on öeldud teatise käibemaksu tegevuskava järeelmeetmete kohta⁵. Seetõttu on väikeettevõtete erikorra läbivaatamine oluline osa käibemaksu tegevuskavas esitatud reformipaketist.
- (3) Väikeettevõtete erikorra läbivaatamine on tihedalt seotud komisjoni ettepanekuga kehtestada liikmesriikide ettevõtjate vahelise piiriülese kaubanduse lõpliku

---

¹ ELT C ..., ..., lk ...

² ELT C ..., ..., lk ...

³ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele käibemaksu tegevuskava kohta – „Ühtse ELi käibemaksuala suunas – On aeg otsustada“ (COM(2016) 148 final, 7.4.2016).

⁵ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele „Käibemaksu tegevuskava järeelmeetmetest – ühtse ELi käibemaksuala suunas – aeg tegutseda“ (COM(2017) 566 final, 4. 10.2017).

käibemaksusüsteemi põhimõtted, mille aluseks on piiriüleste kaubatarnete maksustamine sihtliikmesriigis⁶. Käibemaksusüsteemi ülemineku käigus sihtkohal põhinevale maksustamisele on ilmnud, et paljud kehtivad eeskirjad ei sobi sihtkohal põhineva maksustamise jaoks.

- (4) Selleks et lahendada väikeettevõtjate jaoks nõuete täitmisega seotud ebaproportsionaalse koormuse probleem, tuleks lihtsustamise meetmed ette näha mitte üksnes ettevõtjatele, kes on kehtivate eeskirjade alusel maksust vabastatud, vaid ka neile ettevõtjatele, keda käsitatakse väikeettevõtjana majanduslikus mõttes. Käibemaksueeskirjade lihtsustamise eesmärgil tuleks ettevõtjat käsitada „väikeettevõtjana“, kui käibe alusel on teda võimalik pidada mikroettevõtjaks komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ⁷ sätestatud üldise määratluse tähenduses.
- (5) Väikeettevõtete erikord võimaldab hetkel maksuvabastust üksnes ettevõtjatele, kelle asukoht on liikmesriigis, kus käibemaks tasumisele kuulub. Sellel on ühtsel turul negatiivne konkurentsimoju liiduvälise ettevõtjate jaoks. Kõnealuse probleemi lahendamiseks ja selleks et hoida sihtkohapõhisele maksuvabastusele üleminekul ära edasisi moonutusi, peaksid ka väikeettevõtjad, kelle asukoht on muus liikmesriigis kui see, kus käibemaks tasumisele kuulub, saama kasutada seda maksuvabastust.
- (6) Väikeettevõtjad võivad maksuvabastust kasutada üksnes juhul, kui nende aastakäive jääb allapoole piirmäära, mille on kehtestanud liikmesriik, kus käibemaks tasumisele kuulub. Piirmäära kehtestamisel tuleks liikmesriikidel järgida piirmäärasid käsitlevaid eeskirju, mis on sätestatud direktiivis 2006/112/EÜ. Need eeskirjad, millest enamik kehtestati 1977. aastal, ei ole enam sobivad.
- (7) Olukorra lihtsustamiseks on liikmesriikidel lubatud kohaldada ajutiselt piirmäära, mis on direktiiviga 2006/112/EÜ ettenähtud piirmäärast kõrgem. Kuna üldeeskirjade jätkuv muutmine erandi alusel võetud meetmete abil ei ole asjakohane, tuleb ajakohastada piirmäärasid käsitlevaid eeskirju.
- (8) Liikmesriikidele peaks jääma õigus kehtestada riiklikud maksuvabastuse piirmäärad tasemel, mis on nende majanduslike ja poliitilisi olusid arvesse võttes sobivaim, võttes arvesse direktiiviga ette nähtud maksimaalset piirmäära. Sellega seoses tuleb täpsustada, et kui liikmesriigid rakendavad erinevaid piirmäärasid, peab see toimuma objektiivsete kriteeriumide alusel.
- (9) Aastakäibe piirmäär, mis on erikorra kohaselt maksuvabastuse alus, koosneb väikeettevõtja poolt liikmesriigis, kus maksuvabastus antakse, tarnitud kaupade või osutatud teenuste koguväärtusest. Konkurentsimoontused võivad tekkida siis, kui ettevõtja, kelle asukoht ei ole selles liikmesriigis, võib maksuvabastust kasutada, sõltumata käibest, mis tal on teistes liikmesriikides. Selleks et niisuguseid konkurentsimoontusi vähendada ja tulu laekumist tagada, tuleks maksuvabastus liikmesriigis, kus ei ole ettevõtja asukoht, ette näha üksnes neile ettevõtjatele, kelle aastakäive liidus jääb allapoole teatavat piirmäära.

⁶ Ettepanek: nõukogu, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ seoses käibemaksusüsteemi teatavate eeskirjade ühtlustamise ja lihtsustamisega ning võetakse kasutusele liikmesriikidevahelise kaubanduse maksustamise lõplik süsteem (COM(2017) 569 final, 4.10.2017).

⁷ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

- (10) Tagamaks et väikeettevõtjad ei loobuks oma majandustegevuse edendamiseks ja selleks, et kindlustada järkjärguline üleminek maksuvabastuselt maksustamisele, tuleks ettevõtjatel, kelle käive ei ületa teatavat piirmäära, lubada jätkata maksuvabastuse kasutamist teatava aja jooksul.
- (11) Selleks et vähendada väikeettevõtjate jaoks nõuete täitmisega kaasnevat koormust, tuleks lihtsustada ka nende kohtususi. Võttes arvesse, et kohustuste vajadus on erinev ja sõltub paljus sellest, kas väikeettevõtjad on käibemaksust vabastatud, tuleks kehtestada erinevad lihtsustatud kohustused.
- (12) Juhul kui maksuvabastus kuulub kohaldamisele, peaks väikeettevõtjatel, kes maksuvabastust kasutavad, olema võimalik kasutada käibemaksukohustuslasena registreerimise, arvete esitamise, arvepidamise ning aruandluse lihtsustatud korda.
- (13) Et tagada muu kui asukohaliikmesriigi poolt ettevõtjatele ette nähtud maksuvabastuse saamiseks kehtestatud tingimuste täitmine, tuleb ettevõtjatel nõuda, et nad teataksid ette oma kavatsusest maksuvabastust kasutada. Väikeettevõtja peaks sellisest kavatsusest teatama oma asukohaliikmesriigile. Sellel liikmesriigil tuleks ettevõtja poolt deklareeritud käibe alusel esitada teave teistele asjaomastele liikmesriikidele.
- (14) Lisaks käibemaksuvabastuse andmisele võimaldavad erikorrad ka astmelisi maksusoodustusi. Astmelised maksusoodustused põhjustavad probleeme ega aita tegelikult vähendada väikeettevõtjate jaoks nõuete täitmisega seotud koormust. Niisugune meede tuleks niisiis välja jätta.
- (15) Selleks et väikeettevõtjate jaoks nõuete täitmisega seotud koormust vähendada, tuleks liikmesriikidelt nõuda, et nad lihtsustaksid käibemaksukohustuslasena registreerimise ja arvepidamise korda ning pikendaksid maksustamisperioode, et ettevõtjatel ei tuleks käibedeklaratsioone nii tihti esitada.
- (16) Selleks et aidata väikeettevõtjaid, kellel on raskusi käibemaksu tasumisega pädevatele asutustele, kuna nad ei ole oma klientidelt veel makset saanud, võivad liikmesriigid teatava vabatahtliku erikorra alusel lubada maksukohustuslastel kasutada käibemaksu arvestamisel kassapõhist raamatupidamisarvestust. Seda korda tuleks muuta, et see oleks kooskõlas väikeettevõtja mõistega.
- (17) Käesoleva direktiivi eesmärk on vähendada väikeettevõtjate jaoks nõuete täitmisega seotud koormust, mida liikmesriigid ei suuda piisavalt saavutada ja mida seetõttu on parem saavutada liidu tasandil. Seega võib EL võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Artiklis 5 sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (18) Liikmesriigid on kooskõlas liikmesriikide 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooni ja komisjoni selgitavate dokumentidega⁸ kohustunud põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud.

---

⁸ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

(19) Direktiivi 2006/112/EÜ tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2006/112/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 2 lõike 1 punkti b alapunkt i asendatakse järgmisega:

„i) maksukohustuslase poolt, kes sellena tegutseb, või mittemaksukohustuslasest juriidilise isiku poolt, kui müüja on maksukohustuslane ja tegutseb sellena ega saa väikeettevõtjatele artiklis 284 sätestatud maksuvabastust ning tema suhtes ei kohaldata artikli 33 ega artikli 36 sätteid“;

2) Artiklit 139 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Artikli 138 lõikes 1 sätestatud maksuvabastust ei kohaldata kaubatarnete suhtes, mida teostavad maksukohustuslased, kes saavad artikliga 284 sätestatud väikeettevõtjatele mõeldud maksuvabastust.“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Artikli 138 lõike 2 punktis b sätestatud maksuvabastust ei kohaldata aktsiisikaupade tarnete suhtes, mida teostavad maksukohustuslased, kes saavad artiklis 284 sätestatud väikeettevõtjatele mõeldud maksuvabastust.“;

3) Artiklit 167a muudetakse järgmiselt:

a) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid, kes kohaldavad esimeses lõigus nimetatud vabatahtlikku korda, kehtestavad nende territooriumil seda korda kasutavatele maksukohustuslastele künnise, mille aluseks on artikli 288 kohaselt arvatud maksukohustuslase aastakäive. See künnis ei tohi olla suurem kui 2 000 000 eurot või võrdväärne summa liikmesriigi vääringus.“;

b) kolmas lõik jäetakse välja.

4) Artikli 220a lõikele 1 lisatakse punkt c:

„c) kui maksukohustuslane on väikeettevõtja artikli 280a tähenduses.“;

5) Artikli 270 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) maksukohustuslase tehtud kaubatarnete ja osutatud teenuste käibemaksuta aastane koguväärtus ei ületa 35 000 EUR võrra või sellega võrdse summa võrra riigi valuutas aastakäivet, mis on võetud aluseks artiklis 284 sätestatud väikeettevõtjatele mõeldud maksuvabastuse kohaldamisel“;

- 6) Artikli 272 lõike 1 punkt d jäetakse välja.
- 7) Artikli 273 teine lõik asendatakse järgmisega:

Esimeses lõigus ette nähtud võimalust ei või kasutada selleks, et kehtestada täiendavaid arvetega seotud kohustusi lisaks 3. peatükis sätestatud kohustustele või et kehtestada väikeettevõtjatele täiendavaid kohustusi lisaks 2. jao XII jaotise 1. peatükis ette nähtud kohustustele.“;

- 8) XII jaotise 1. peatükki lisatakse 1. jagu:

**„ 1
Mõisted**

Artikkel 280a

Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „väikeettevõtja“ – iga maksukohustuslane, kelle asukoht on ühenduses ja kelle aastakäive liidus ei ületa 2 000 000 eurot või sellele vastavat summat omavääringus;
  - 2) „aastakäive liikmesriigis“ – maksukohustuslase poolt selles liikmesriigis tehtud kaubatarnete ja osutatud teenuste aastane koguväärtus ilma käibemaksuta;
  - 3) „aastakäive liidus“ – maksukohustuslase poolt ühenduse territooriumil tehtud kaubatarnete ja osutatud teenuste aastane koguväärtus ilma käibemaksuta.“;
- 9) XII jaotise 1. peatüki 2. jao pealkiri asendatakse järgmisega:

„**Maksuvabastused**“;

- 10) Artikkel 282 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 282

Käesolevas jaos ettenähtud maksuvabastusi kohaldatakse kaupade tarnele ja teenuste osutamisele väikeettevõtete poolt.“;

- 11) Artikli 283 lõike 1 punkt c jäetakse välja.
- 12) Artikkel 284 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 284

1. Liikmesriik võib oma territooriumil asuva väikeettevõtja tehtud kaubatarned või osutatud teenused maksust vabastada, kui väikeettevõtja aastakäive ei ületa selle liikmesriigi poolt maksuvabastuse kohaldamiseks ette nähtud künnist.

Liikmesriigid võivad objektiivsetest kriteeriumidest lähtudes kehtestada erinevate tegevusvaldkondade jaoks erinevaid künniseid. Need künnised ei tohi olla kõrgemad kui 85 000 eurot või võrdväärne summa liikmesriigi vääringus.

2. Liikmesriik, kes on kehtestanud väikeettevõtjate maksuvabastuse, vabastab maksust ka teises liikmesriigis asuvate ettevõtjate poolt selle liikmesriigi territooriumil tehtud kaubatarned ja osutatud teenused, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) väikeettevõtja aastakäive liidus ei ületa 100 000 eurot;
- b) kauba ja teenuste väärtus liikmesriigis, kus ei ole ettevõtja asukoht, ei ületa selles liikmesriigis kehtivat künnist, mis on ette nähtud seal asuvatele ettevõtjatele maksuvabastuse saamiseks.

3. Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid tagamaks, et väikeettevõtjad, kes maksuvabastust saavad, vastavad lõigetes 1 ja 2 osutatud tingimustele.

4. Enne teistes liikmesriikides maksuvabastuse kasutamist peab väikeettevõtja sellest teatama oma asukohaliikmesriigile.

Seetõttu tuleb asukohaliikmesriigil juhul, kui väikeettevõtja kasutab maksuvabastust muus liikmesriigis kui see, kus on tema asukoht, võtta kõik meetmed, tagamaks et väikeettevõtja deklareerib nõuetekohaselt oma aastakäibe liidus ja aastakäibe liikmesriigis ning teavitada selle asjaomase teise liikmesriigi maksuasutusi, kus väikeettevõtja tarneid teeb või teenuseid osutab.“;

13) Artiklid 285, 286 ja 287 jäetakse välja.

14) Artikkel 288 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 288

Artiklis 284 sätestatud maksuvabastuse kohaldamisel kontrollsummana kasutatav aastakäive moodustub järgmistest summadest ilma käibemaksuta:

- 1) kaupade ja teenuste väärtus niivõrd, kui need oleksid maksustatavad juhul, kui neid tarnib või osutab maksuvabastust mittesaav maksukohustuslane;
- 2) artiklite 98 ja 138 alusel maksust vabastatud (koos varasemal etapil tasutud käibemaksu mahaarvamise õigusega) tehingute väärtus;
- 3) artiklite 146–149, 151, 152 või 153 alusel maksust vabastatud tehingute väärtus;
- 4) kinnisvaratehingute, artikli 135 lõike 1 punktides b–g nimetatud finantstehingute ning kindlustus- või edasikindlustusteenuste väärtus, tingimusel et need tehingud ei ole abitehingud.

Käibe arvutamisel ei võeta siiski arvesse ettevõtja materiaalse või immateriaalse põhivara vöörandamise tehinguid.“;

15) Lisatakse artikkel 288a:

„Artikkel 288a

Kui väikeettevõtja aastakäive liikmesriigis järgneval kalendriaastal ületab artikli 284 lõikes 1 osutatud künnise, võib väikeettevõtja asjaomasel aastal maksuvabastust edasi kasutada, kui tema aastakäive liikmesriigis asjaomasel aastal ei ületa artikli 284 lõikes 1 osutatud künnist rohkem kui 50 %.“;

- 16) Artikli 290 teine lause jäetakse välja.
- 17) Artiklid 291–294 jäetakse välja.
- 18) XII jaotise 1. peatükki lisatakse 2a. jagu:

**„2a. jagu
Väikeettevõtjate kohustuste lihtsustamine**

**1. alajagu
Maksust vabastatud väikeettevõtjad**

Artikkel 294 a

Käesoleva alajao kohaldamisel tähendab „maksust vabastatud väikeettevõtja“ iga väikeettevõtjat, kes kasutab maksuvabastust liikmesriigis, kus käibemaks tasumisele kuulub, nagu on sätestatud artikli 284 lõigetes 1 ja 2.

Artikkel 294b

Liikmeriik võib oma territooriumil asuvad maksust vabastatud väikeettevõtjad, kes teevad tehinguid ainult selles liikmesriigis, vabastada kohustusest teatada oma tegevuse alustamisest artikli 213 alusel ja saada individuaalne registreerimisnumber vastavalt artiklile 214.

Kui seda valikuvõimalust ei kasutata või kui väikeettevõtjatelt nõutakse, et nad teataks oma tegevuse alustamisest ja saaks registreerimisnumbri, kehtestavad liikmesriigid nende väikeettevõtjate jaoks lihtsustatud korra nende registreerimiseks individuaalse numbril alusel.

Artikkel 294c

Liikmesriigid vabastavad maksust vabastatud väikeettevõtjad kohustusest esitada artikli 220 kohane arve.

Liikmesriigid ei nõua maksust vabastatud väikeettevõtjatelt artikli 221 kohase arve väljastamist.

Artikkel 294d

Liikmesriigid võivad maksust vabastatud väikeettevõtjad vabastada kohustusest täita teatavaid või kõiki XI jao 4. peatükis osutatud arvepidamiskohustusi.

Kui liikmesriigid nõuavad arvete säilitamist, ei või nad kehtestada maksust vabastatud väikeettevõtjatele täiendavaid nõudeid lisaks neile, mis on siseriiklikus õiguses ette nähtud muudes valdkondades kui käibemaks ja mis puudutavad arvepidamist.

Artikkel 294e

Liikmesriigid võivad maksust vabastatud väikeettevõtjad vabastada kohustusest esitada artiklis 250 osutatud käibedeklaratsioon.

Kui seda valikuvõimalust ei kasutata, tuleb liikmesriikidel lubada maksust vabastatud väikeettevõtjatel esitada lihtsustatud käibedeklaratsioone ühe kalendriaasta kohta. Samas võivad väikeettevõtjad teha valiku artiklis 252 osutatud maksustamisperioodi kohaldamise kasuks.

Artikkel 294f

Liikmesriigid võivad maksust vabastatud väikeettevõtjad vabastada teatavatest või kõikidest artiklites 217–271 osutatud kohustustest.

2. alajagu **Maksust mittevabastatud väikeettevõtjad**

Artikkel 294g

Liikmesriigid kehtestavad lihtsustatud korra, et võimaldada väikeettevõtjatel, kelle suhtes ei kohaldata artiklis 284 osutatud maksuvabastust, saada individuaalne registreerimisnumber, et neil oleks võimalik vastata artiklis 214 sätestatud nõuetele.

Artikkel 294h

Artiklitest 244–248a olenemata kehtestavad liikmesriigid lihtsustatud kohustused väikeettevõtjate arvete säilitamiseks.

Artikkel 294i

Käibedeklaratsiooniga hõlmatud maksustamisperiood väikeettevõtjate jaoks on üks kalendriaasta. Samas võivad väikeettevõtjad teha valiku artiklis 252 osutatud maksustamisperioodi kohaldamise kasuks.

Artikkel 294j

Olenemata artiklist 206ei või liikmesriigid nõuda väikeettevõtjalt vahemaksete tegemist.“;

19) Artikli 314 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) teine maksukohustuslane, kui selle maksukohustuslase kaubarne suhtes kehtib artiklis 284 sätestatud väikeettevõtjatele ettenähtud maksuvabastus ja tegu on kapitalikaupadega;“;

20) Artikli 334 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) teine maksukohustuslane, kui selle maksukohustuslase kaubarne suhtes, mis teostatakse lepingu alusel, mille järgi makstakse müügilt komisjonitasu, kehtib artiklis 284 sätestatud väikeettevõtjatele ettenähtud maksuvabastus ja tegu on kapitalikaupadega;“.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 30. juuniks 2022. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Nad kohaldavad neid norme alates 1. juulist 2022.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*